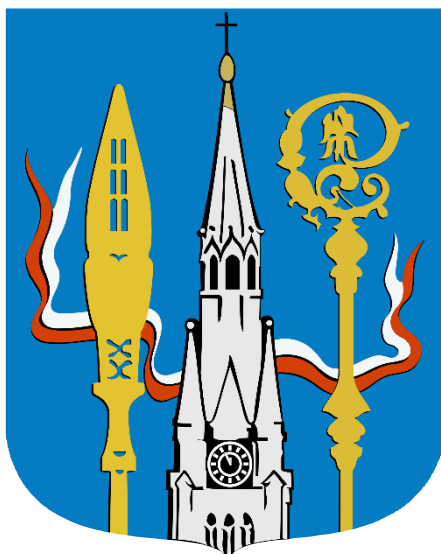

RAPORT O STANIE GMINY BRANICE ZA ROKU 2023

Branice, 31.05.2024

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) Wójt Gminy Branice przedstawia niniejszym Raport o stanie Gminy Branice w roku 2023.

Gmina Branice położona jest w południowej części województwa opolskiego i pod względem administracyjnym znajduje się w obrębie powiatu Głubczyckiego. Obszar powierzchni 122 km² [12163 ha].

Od strony południowej i zachodniej granicę gminy wyznacza na większej długości koryto rzeki Opawy. Jest to równocześnie granica państwa z Czechami. Około 50% linii granicznej gminy to granica z Czechami. Od północy Gmina Branice graniczy z gminą Głubczyce i wchodzącymi w jej skład gruntami wsi Ciermięcice, Braciszów, Zubrzyce i Bogdanowice. Od wschodu natomiast sąsiaduje z gminą Kietrz następującymi sołectwami: Wojnowice, Rogożany, Chróscielów, Nasiedle, Ludmierzyce oraz Pilszcz. Wymienione gminy administracyjnie należą do powiatu Głubczyckiego.

W gminie Branice znajduje się 21 sołectw: Branice, Boboluszki, Bliszczycy, Dzbańce, Dzbańce-Osiedle, Dzierżkowice, Gródczany, Jabłonka, Jakubowice, Jędrychowie, Lewice,

Michałkowice, Niekazanice, Posucice, Turków, Uciechowice, Wiechowice, Włodzienin, Włodzienin – Kolonia, Wódka, Wysoka.

Gmina Branice położona jest w obrębie Płaskowyżu Głubczyckiego, u podnóża Sude-
tów. Jest to region odznaczający się urodzajnymi glebami i korzystnym klimatem, wobec cze-
go obszar posiada strukturę typowo wiejską z dominującą gałęzią gospodarki jaką jest rolnic-
two. Atutem gminy są tereny przygraniczne ciągnące się wzdłuż malowniczej doliny rzeki
Opawy oraz obszary wchodzące w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu Mokre- Lewice.

Szlaki komunikacyjne zapewniają dogodną łączność gminy z następującymi, najbliż-
szymi, większymi miejscowościami: Racibórz, Kietrz, Głubczyce, Kędzierzyn – Koźle. Jed-
nocześnie funkcjonują dogodne połączenia komunikacyjne z większymi przygranicznymi
miejscowościami Czeskimi: Opawą i Krnovem.

Gmina Branice stanowi typową wiejską gminę rolniczą z łagodnym klimatem
i bardzo dobrymi glebami. Pokrywą glebową Gminy budują gleby lessowate należące do
czarnoziemów i gleb brunatnych (90,9 % to gleby bardzo dobre i dobre w klasach od I – IIIb).

Realizacja polityk, programów i strategii

W gminie obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Program Współpracy Gminy Branice z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023 przyjęty uchwałą Rady Gminy Branice nr XLVIII/507/22 z dnia 21 listopada 2022r.;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Branice na lata 2023-2026 przyjęta Uchwałą Rady Gminy Branice Nr L/512/22 z dnia 19 grudnia 2022r.;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 przyjęty uchwałą Rady Gminy Branice Nr LII/545/23 z dnia 20 lutego 2023 r.;

- Program opieki nad zwierzętami oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Branice w 2023 r. przyjęty Uchwałą Rady Gminy Branice Nr LIII/552/23 z dnia 20 marca 2023r.;
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 przyjęty uchwałą Rady Gminy Branice Nr XXXVII/396/21 z dnia 13 grudnia 2021 r.;
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027 zatwierdzony Uchwałą Nr XLIII/445/22 Rady Gminy Branice z dnia 16 maja 2022 r.

W programie współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2023 r. przewidziano, że głównym celem współpracy Gminy z organizacjami jest budowanie kapitału społecznego oraz partnerskich relacji między samorządem a zorganizowanymi grupami mieszkańców, które pozwolą na zaspokajanie ich potrzeb oraz przyczynią się do skutecznego i efektywnego rozwiązywania problemów lokalnych poprzez aktywność obywatelską. Przyjęto, że celami szczegółowymi współpracy są:

- 1) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje;
- 2) tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców Gminy, w szczególności wspierania wolontariatu;
- 3) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnej oraz zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów;
- 4) prowadzenie nowatorskich i efektywnych działań na rzecz mieszkańców;
- 5) poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych;
- 6) pobudzanie aktywności gospodarczej mieszkańców, kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości;
- 7) tworzenie systemowych rozwiązań, ważnych dla funkcjonowania Gminy i jej mieszkańców;
- 8) integracja podmiotów realizujących zadania publiczne.

Cele zostały osiągnięte poprzez współpracę Gminy Branice z organizacjami pozarządowymi, która miała charakter zarówno pozafinansowy jak i finansowy.

Współpraca pozafinansowa polegała na:

- obejmowaniu przez Wójta Gminy Branice patronatu nad przedsięwzięciami realizowanymi przez organizacje pozarządowe,
- wspieraniu lokalowym organizacji pozarządowych poprzez bezpłatne użyczenie nieruchomości,
- udzielaniu organizacjom pozarządowym pomocy oraz porad w kwestiach związanych z przygotowaniem ofert oraz sprawozdań, a także innymi bieżącymi zagadnieniami związanymi z realizacją zadań publicznych.

Współpraca finansowa z organizacjami pozarządowymi odbywała się w trybie otwartych konkursów ofert na wspieranie zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji, zgodnie z regulacjami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Otwarte konkursy ofert na realizację zadań w 2023 r.:

Zadanie: Z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - 136.500,00 zł.

1. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej –
Upowszechnianie piłki nożnej – kwota przeznaczona na realizację zadania: 128.000,-

Przyznano dotację:

- 1) LZS Orzeł Branice – 89.000,00 zł.,
- 2) LZS Zryw Wysoka – 24.000,00 zł.,
- 3) LZS Rolnik Lewice – 15.000,00 zł.

2. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej –
Upowszechnianie biegów, nordic walking oraz turystyki rowerowej – kwota przeznaczona na realizację zadania: 8.500,00zł.

Przyznano dotację:

- 1) Branickie Towarzystwo Sportowe – 5.500,00zł.

- 2) Branickie Stowarzyszenie Cyklistów i Piechurów – 3.000,00 zł.

Zadanie: *Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego* – 33.500,00 zł.

- Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - Popularyzacja różnych form tańca na terenie Gminy Branice – kwota przeznaczona na realizację zadania: 33.500,00 zł.

Przyznano dotację:

- 1) Stowarzyszenie Zespołu Tańca Nowoczesnego „Impuls” - 33.500,00 zł.

Zadanie: *Z zakresu działania na rzecz osób niepełnosprawnych* – 66.800,00 zł.

1. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych – Działanie na rzecz osób niewidomych i słabowidzących – kwota przeznaczona na realizację zadania: 1.800,00 zł.

Przyznano dotację:

- 1) Polski Związek Niewidomych Okręg Opolski Koło Głubczyce – 1.800,00 zł.
2. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z działań na rzecz osób niepełnosprawnych – Przywrócenie osobom chorym i niepełnosprawnym sprawności fizycznej i samodzielności – kwota przeznaczona na realizację zadania: 65.000,00 zł.

Przyznano dotację:

1. Caritas Diecezji Opolskiej – 65.000,00 zł.

Zadanie: *Z zakresu nauki szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania* - 40.000,00 zł.

- Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu nauki szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania – Prowadzenie dziennej placówki opiekuńczo- wychowawczej dla dzieci – kwota przeznaczona na realizację zadania: 40.000,00 zł.

Przyznano dotację:

- Stowarzyszenie Immaculata – 40.000,00 zł.

Zadanie: Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej

- Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych – *Ochrona zdrowia i działania na rzecz osób wymagających usprawnienia leczniczego* – kwota przeznaczona na realizację zadania: 20.000,00 zł.

Przyznano dotację:

1. Caritas Diecezji Opolskiej – 20.000,00 zł.

Przyznane dotacje rozliczono następująco:

Nazwa zadania	Podmiot	Przyznana dotacja	Prawidłowo rozliczone	Zwrot
1. Działanie na rzecz osób niewidomych i słabowidzących	Polski Związki Niewidomych Okręg Opolski Koło Głubczyce	1.800,-	1.800,-	-
2. Przywrócenie osobom chorym i niepełnosprawnym sprawności fizycznej i samodzielności	Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej	65.000,-	65.000,-	-
3. Prowadzenie dziennej placówki opiekuńczo – wychowawczej	Stowarzyszenie Immaculata	40.000,-	40.000,-	-
4. Popularyzacja różnych form tańca na terenie Gminy Branice	Impuls	33.500,-	33.500,-	-
	Orzeł Branice	65.000,-	65.000,-	-

5. Upowszechnianie piłki nożnej	Rolnik Lewice	15.000,-	15.000,-	-
	Zryw Wysoka	24.000,-	24.000,-	-
6. Upowszechnianie biegów, nordic walking oraz turystyki rowerowej	Stowarzyszenie Branickie Towarzystwo Sportowe	5.500,-	5.500,-	-
	Branickie Stowarzyszenie Cyklistów i Piechurów	3.000,-	3.000,-	-
7. Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej	Caritas Diecezji Opolskiej	20.000,-	20.000,-	-

Realizacja przedsięwzięć ujętych w **wieloletniej prognozie finansowej** na rok 2023 była realizowana zgodnie z podjętą przez Radę Gminy uchwałą. Szczegółowy zakres przedstawiony został w sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2023r.

W roku 2023 zrealizowano m.in. takie cele **Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** jak: zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin; zmniejszenie degradacji zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej osób oraz rodzin ponoszących skutki nadużywania alkoholu; promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych; działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz kontrola rynku napojów alkoholowych zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

Zrealizowano założenia **Programu opieki nad zwierzętami oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Branice** poprzez realizację priorytetowych zadań w nim wskazanych. W budżecie gminy na rok 2023 zabezpieczono środki na realizację poszczególnych zadań ujętych w programie w wysokości 25.000,00 zł. z wyszczególnieniem na: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) sterylizację albo kastrację psów i kotów, w tym ze szczególnym uwzględnieniem kotów wolnożyjących; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich w Gospodarstwie rolnym; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt; 9) edukacja w zakresie opieki nad zwierzętami.

Ostatecznie w 2023 roku zwiększono środki na realizację Programu opieki nad zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Branice i wydatkowano 59 487,77 zł., w tym: usługi weterynaryjne związane ze sterylizacją kotów oraz usypieniem ślepych miotów – 25.414,00 zł; usługi weterynaryjne związane ze sterylizacją psów właścicielskich – 2.500,00 zł.; opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie – 6.976,17 zł.; wyłapywanie bezdomnych psów oraz zapewnienie miejsca w schronisku – 2.880,00 zł., transport i przyjęcie rannej sarny – 1 008,60 zł. oraz transport i utylizacja martwych kruków – 19 953,00 zł. diagnostyka toksykologiczna martwych kruków pod kątem ptasiej grypy – 756,00 zł.

Gmina Branice za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach opracowała i uchwaliła w 2021 r. trzyletni **Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024**. Powyższy program powstał dzięki współpracy niżej wymienionych instytucji: Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach, Urząd Gminy w Branicach, Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Poradnictwa Psychologiczno - Pedagogicznego, Komenda Powiatowa Policji w Głubczycach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głubczycach, Sąd Rejonowy w Głubczycach, Szkoły, służba zdrowia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach w roku 2023 zapewnił rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcie w formie **asystenta rodziny**.

Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. W oparciu o ustawę z dnia 27 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw została wprowadzona zmiana m.in. w przepisach Kodeksu Rodzinnego i opiekuńczego stanowiąca, iż Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny bądź realizowania innych form pracy z rodziną.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera

ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Na wniosek asystenta rodziny może być zwołana grupa interdyscyplinarna, w skład, której wchodzić będą w szczególności: asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca ta powinno skutkować trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchamiać mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami i służbami.

Od stycznia 2023 r. do grudnia 2023 r. zatrudniony był jeden asystent rodziny na podstawie umowy o pracę. Wsparciem objętych zostało 6 rodzin (w tym 11 dzieci).

W funkcjonowaniu rodzin objętych wsparciem, zaobserwować można było jedną bądź wiele z poniższych dysfunkcji:

- niewydolność opiekuńczo – wychowawcza rodziców bądź opiekunów;
- choroby i niepełnosprawność występujące w rodzinie;
- uzależnienia i współuzależnienia w rodzinie;
- bezrobocie w rodzinie;
- niska świadomość rodziny o roli podmiotów udzielających pomocy;
- przemoc w rodzinie.

Asystenci rodzin oraz pracownicy socjalni w roku 2023 podejmowali działania w zakresie:

I. Zwiększenia wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodziców lub opiekunów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej:

- analizowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie – tworzenie planu pracy z rodziną;
- wspieranie rodzin przeżywających trudności;
- współpraca z instytucjami wdrożonymi w życie danej rodziny;

- organizowanie wypoczynku dla dzieci;
- realizowanie programów profilaktycznych oraz prowadzenie konsultacji ze specjalistami;
- wskazanie rodzinie i pomoc w nawiązaniu kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz rodziny;
- prowadzenie rozmów z poszczególnymi członkami rodziny oraz z całą rodziną.

II. Poprawy stanu zdrowia oraz radzenia sobie z niepełnosprawnością lub zaburzeniami rozwojowymi dzieci występujących w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej:

- organizowanie pomocy osobom niepełnosprawnym poprzez usługi opiekuńcze, pracę asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych;
- mobilizowanie oraz kontrolowanie rodziców dzieci z niepełnosprawnością do regularnej oraz ciągłej współpracy z poradniami specjalistycznymi.

III. Ograniczenia sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku występujących uzależnień i współuzależnień:

- motywowanie do udziału w grupach wsparcia;
- motywowanie do podjęcia leczenia;
- realizowanie programów profilaktycznych oraz konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- współpraca z Poradnią Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu;
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.

IV. Przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zaktywizowanie zawodowe członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy:

- wskazanie pozytywnych cech wynikających z aktywnego poszukiwania pracy;
- uwrażliwienie na potrzebę ciągłego zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy – możliwość podjęcia stażu, skorzystania ze szkoleń.

V. Zwiększenie świadomości rodzin o roli podmiotów udzielających pomocy:

- wskazanie roli poszczególnych podmiotów działających na rzecz rodziny;
- współpraca z instytucjami pomocowymi.

VI. Zwiększenie bezpieczeństwa rodziny poprzez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym;
- zapewnienie pomocy specjalistów – psychologa, socjoterapeuty, radcy prawnego.

Finansowanie programu:

Na realizację tego zadania Gmina Branice wydatkowała środki finansowe z zadań własnych w kwocie 17.711,75 zł. W roku 2023 również był realizowany „Program asystent rodziny na rok 2023” w ramach środków Funduszu Pracy na kwotę 2.164,78 zł.

W związku z umieszczeniem dzieci pochodzących z Gminy Branice w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo - wychowawczych OPS poniósł koszty ich pobytu:

- 16.942,48 zł. – za 2 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- 231.685,63 zł. – za 6 dzieci umieszczonych w Domu Dziecka, w tym:
  - Dom Dziecka Kołaczyce – 4 dzieci – 169.391,35 zł.,
  - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Głubczycach – 2 dzieci – 62.294,28 zł.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej zatwierdzony Uchwałą XLIII/445/22 Rady Gminy Branice z dnia 16 maja 2022 r. obejmuje swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy domowej.

W 2023 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, na których zajmowano się 9 sprawami związanymi z przemocą domową (psychiczna, fizyczna) oraz podejrzeniem zaniedbywania małoletnich. Powołano 7 grup diagnostyczno-pomocowych oraz grup roboczych w skład, których weszli przedstawiciele Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Sądu oraz ochrony zdrowia

Interwencje i monitoring w rodzinach uwikłanych w przemoc przeprowadzano systematycznie i na bieżąco, realizując procedury Niebieskiej Karty w pracy Policji i Ośrodka Pomocy Społecznej. Pracownicy socjalni w drodze wywiadu środowiskowego rozpoznawali sytuacje w monitorowanych rodzinach, udzielając niezbędnej pomocy i wsparcia. Sytuacje rodzin dotkniętych przemocą były omawiane przez członków Zespołu oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Osoby wobec których istnieje podejrzenie dotknięcia przemocą domową, zgłaszając się na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej

uzyskiwały niezbędne informacje dotyczące dostępnych form pomocy i wsparcia oraz wypełniano formularz „Niebieska Karta” – C. Wobec tych osób opracowywano i realizowano indywidualny plan pomocy, celem poprawy sytuacji życiowej. Monitorowanie sytuacji rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą prowadzone było wobec 9 rodzin. Wobec 8 rodzin procedurę NK zakończono w związku z ustaniem przemocy. Doraźnie wsparcie psychologiczne udzielane było przez psychologa wchodzącego w skład zespołu interdyscyplinarnego oraz psychologa zatrudnionego przez Urząd Gminy Branice. W prasie lokalnej „Informator Branicki” zamieszczane były informacje dotyczące pomocy dla osób doświadczających przemocy.

W ramach działań mających na celu wsparcie ofiar przemocy w 2023 r. zatrudniony był Radca Prawny.

Osoby doświadczające przemocy ze strony swoich uzależnionych od alkoholu partnerów mają możliwość uczestniczenia w grupach wsparcia dla osób współuzależnionych prowadzonych w ramach działalności Ośrodka Terapii Uzależnień w Branicach.

Na bieżąco odbywały się interwencje Policji i pracowników socjalnych względem osób stosujących przemoc domową, monitorowanie sytuacji domowych przez dzielnicowych, wywiad środowiskowy, inicjowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, motywowanie do podjęcia terapii i kierowanie do psychologa, pedagoga i terapeuty.

Praca terapeutyczna i korekcyjna z osobami stosującymi przemoc odbywa się głównie w kontakcie indywidualnym.

W 2 sprawach Zespół Interdyscyplinarny występował do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Głubczycach o sprawdzenie sytuacji małoletnich dzieci w rodzinie.

W ramach rozwoju zasobów Gminy w zakresie realizacji niniejszego programu zrealizowano szkolenia:

- dla 1 członka Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej pn. „Nowe Niebieskie Karty”, zorganizowane przez Wolters Kluwer.
- dla 1 członka Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej pn. „Przeciwdziałanie przemocy domowej – rewolucyjne zmiany 2023”, zorganizowane przez Wolters Kluwer.
- dla 1 członka Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

pn. „Stosowanie w praktyce znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”, zorganizowane przez Związek Gmin Śląska Opolskiego.

- dla 2 członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej pn. „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”, zorganizowane przez Związek Gmin Śląska Opolskiego.

Ogółem, na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej w 2023 roku przeznaczono kwotę 9.800,00 zł.

Podsumowując, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Branice w 2023 roku realizowane były zgodnie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach realizując w 2023 r. zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2424 z późn. zm.) wydał 294 karty dla 78 rodzin, z czego 147 kart w formie tradycyjnej (123 rodziców i 24 dzieci) i 147 kart w formie elektronicznej (123 rodziców i 24 dzieci), na podstawie 78 wniosków, które wpłynęły do OPS.

Ogółem OPS w Branicach od 2014 roku wydał 1367 kart (644 rodziców i 357 dzieci) dla 388 rodzin (w tym na zasadach obowiązujących od 01.01.2019 r. – 997 kart dla 314 rodzin) - mieszkańców Gminy Branice.

Finanse gminy

Budżet gminy na 2023 r. zakładał dochody w kwocie 38.963.157,10 zł. oraz wydatki w kwocie 41.473.408,08 zł. Na dzień 31 grudnia 2023 r. budżet po zmianach przedstawiał się następująco: plan dochodów 38.963.157,10 zł., plan wydatków 41.473.408,08 zł., deficyt w wysokości 2.510.250,98 zł., przychody 3.490.581,98 zł., rozchody 980.334,00 zł.

Planowane dochody ogółem w roku 2023 zostały wykonane w 106,95% w tym dochody bieżące 109,21%, a dochody majątkowe 90,94%.

Dochody z podatków i opłat (ogółem dział 756) zostały wykonane w 102,77% ich planu. W podatkach stanowiących główne źródła dochodów wykonanie jest następujące: podatek od nieruchomości 102,77 % (dynamika 109,70), podatek rolny 99,28% (dynamika 123,34), podatek od spadków i darowizn 209,25 % (dynamika -55,82), udział w podatku dochodowym od osób fizycznych 100% (dynamika -57,11), podatek od czynności cywilnoprawnych 172,19% (dynamika 132,42). Suma z tych źródeł podatkowych stanowi 98,82% dochodów podatkowych ogółem. Na pozostałe podatki i opłaty przypada 1,18%.

Zaległości z tytułu podatków i opłat lokalnych na 31 grudnia 2023 r. wynoszą 686.434,48 zł (wzrost o 107.006,32 zł), w tym: wymagalne 473.419,34 zł, (spadek o 19.884,45 zł.). W poszczególnych tytułach występują następujące zaległości: podatek od nieruchomości – 513.770,13 zł (wymagalne 457.472,06 zł.), podatek rolny 16.708,31 zł (wymagalne 13.046,24), podatek od środków transportowych 1.236,00 zł. (wymagalne 1.236 zł.). Na koniec roku w księgach rachunkowych naliczone odsetki od zobowiązań podatkowych wynosiły 47.128,76 zł.

Na przestrzeni 2023 r. wystawiono 216 tytułów wykonawczych na kwotę 162 718,81 zł 232.314,00 zł. (spadek o 29,95%) wyegzekwowano należności na kwotę 212.711,31 zł. 107.910,63 zł. (wzrost o 97,11%). Urząd Skarbowy zwrócił 39 tytułów na kwotę 36.391,40 zł z powodu nieściągalności. Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Urzędzie Skarbowym pozostawało 180 tytułów na kwotę 428.063,94 zł. Ponadto skierowano do ksiąg wieczystych o wpis na hipotekę 20 wniosków na kwotę 77.498,00 zł.

Wpływy z tytułu opłaty związanej z organizacją i odbiorem śmieci na terenie gminy wyniosły 1.730.400,63 zł. Zobowiązania wymagalne z tego tytułu na 31 grudnia 2023 wyniosły 90.386,69 zł co stanowiło 5,02% należności z tego tytułu (zwiększyły się w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 9.814,66 zł).

Dochody z tytułu czynszów i dzierżaw za 2023 r. zostały zrealizowane w wysokości 826.320,57 zł. na planowane 540.000,00 zł. co stanowi 153,02%. Zaległości wymagalne z tego tytułu wynoszą 10.620,71 zł (zmniejszyły się w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 2.951,74 zł)

Dochody ze sprzedaży mienia wyniosły 399.676,40 zł. tj. 84,21% planu. Dochody majątkowe ogółem zostały zrealizowane w wysokości 90,94% planu.

Zrealizowane wydatki w 2023 r. wyniosły 38.990.345,48 zł. co stanowi 94,01% planu, przy czym wydatki bieżące zostały zrealizowane w 94,28%, a wydatki majątkowe 92,85% zakładanego planu. Nadwyżka operacyjna (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) mająca istotny wpływ na wskaźnik spłaty zadłużenia wyniosła 5.547.704,46 zł. i była większa do wykonania roku 2022 o kwotę 688.051,97 zł (dynamika 114,16%). Ma ona istotny wpływ na wysokość wskaźnika możliwości spłaty zadłużenia w latach następnych. Przy planowanym deficycie w wysokości 2.510.250,98 zł. zrealizowany budżet zamknął się nadwyżką w kwocie 2.682.154,08 zł.

Największa część budżetu wydatków bieżących jest zrealizowana w dziale 801 Oświata i wychowanie, stanowią one 35,42%, (wzrost o 13,39%), w dalszej kolejności jest dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 13,18% (wzrost o 16,08%), dział 750 Administracja publiczna 12,75% (wzrost 13,14%) oraz dział 855 Rodzina 7,29% wydatków bieżących (spadek o 37,87 %).

Na koszty związane z obsługą długu publicznego wydatkowano 251.564,06 zł, co stanowi 0,79% wydatków bieżących, 0,64% wydatków ogółem i jest większy niż w roku ubiegłym o kwotę 13.554,25 zł. Dług Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosił 3.589.503,93 zł. z kwoty tej na kredyty przypada 2.746.200,00 zł., pożyczki z WFOŚ i GW w Opolu kwota 764.179,00 zł, a na leasing kwota 79.124,93 zł. W ciągu roku dokonano spłat ogółem 786.307,16 zł.

W ramach funduszu sołeckiego, wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wszystkie zadania w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Branice na łączną kwotę 488.777,55 zł.

Gmina w 2023 r. prowadziła następujące tytuły prasowe: „Informator Branicki” zarejestrowany przez Bibliotekę Narodową Narodowy Ośrodek ISSN pod nr ISSN 1733-6821.

Szczegółowe informacje z zakresu budżetu znajdują się w sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2023.

Pozyskane środki zewnętrzne

W 2023 r. w Gminie Branice zrealizowano następujące projekty ze środków zewnętrznych:

- 1) „*Remont drogi gminnej nr G108906 O w miejscowości Jędrychowice.*” - wartość zadania 255 631,27 zł., w tym kwota dofinansowania z RFRD 153 378,76 zł.;
- 2) „*Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Branice*” – wartość zadania 340 000,01 zł., w tym kwota dofinansowania z FOGR 114 000,00 zł.;
- 3) „*Remont i wyposażenie 11 świetlic wiejskich w miejscowościach popegeerowskich w Gminie Branice*” - wartość 2 902 050,44 zł., w tym kwota dofinansowania z Programu Inwestycji Strategicznych: Polski Ład 2 730 128,89 zł.;
- 4) „*Poprawa efektywności energetycznej Szkoły Podstawowej w Branicach wraz z dostosowaniem do zaleceń straży pożarnej.*” - wartość 2 513 790,20 zł., w tym kwota dofinansowania z Programu Inwestycji Strategicznych: Polski Ład 2 160 000,00 zł.;
- 5) „*Z historią za pan brat.*” - wartość zadania 70 000,00 zł., w tym kwota dofinansowania z PROW 44 541,00 zł.;
- 6) „*Milczenie nie zawsze jest złotem.*” - wartość zadania 97 100,00 zł., w tym kwota dofinansowania z Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” 67 200,00 zł.;
- 7) „*Budowa posterunku Policji w Branicach – etap I*” – wartość zadania 378 311,41 zł, w tym dofinansowanie z dotacji celowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego 350 000,00 zł. II etap zostanie zakończony w 2024 r. ze środków Gminy Branice i Programu Inwestycji Strategicznych: Polski Ład.
- 7) „*Cyfrowa Gmina*” - wartość zadania 189 272,00 zł., w 100% dofinansowane w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.
- 8) „*Remont i doposażenie stołówki i jadalni w SP we Włodzieninie w ramach programu „Pomoc w szkole i w domu*” – wartość zadania 101 249,59 zł., w tym kwota dofinansowania od Wojewody Opolskiego 80 000,00 zł.

Ponadto 12 projektów jest w trakcie realizacji i zostaną zakończone w 2024 lub w 2025 r., w tym 1 projekt dofinansowany ze środków PROW, 4 projekty dofinansowane ze środków Pro-

gramu Odbudowy Zabytków i 7 projektów dofinansowanych z Programu Inwestycji Strategicznych: Polski Ład.

Samorządowy Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej

Samorządowy Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej w Branicach jest jednostką organizacyjną Gminy Branice. Działając na terenie gminy zajmuje się eksploatacją pięciu ujęć wodociągowych dostarczając wodę do 21 miejscowości do których dostarczono w 2023r. 232 917,54 m³ wody. Eksploatuje również dwie oczyszczalnie ścieków w których w 2023 r. oczyszczono 142 622,71 m³ ścieków doprowadzanych siecią kanalizacyjną oraz 4 446,40 m³ ścieków dowożonych wozem asenizacyjnym z bezodpływowych zbiorników przydomowych. Zakład zajmował się również utrzymaniem czystości przy obiektach gminnych oraz zarządzał pięcioma Cmentarzami Komunalnymi.

W 2023 roku Zakład zatrudniał 16 pracowników w tym czterech pracowników administracyjnych. Zakład w 2023 uzyskał wpływy ze świadczonych usług w kwocie 2 467 704,17 zł, w tym:

- sprzedaż wody – 1 004 255,07 zł.
- z oczyszczania ścieków – 1 175 797,21 zł.
  - z wywozu szamb – 106 552,35 zł.
  - z utrzymania czystości na Cmentarzach Komunalnych i przy obiektach gminnych – 171 530 zł.
- pozostałe – 9 569,54 zł.

Sprzedaż wody zmniejszyła się w stosunku do roku ubiegłego o 2,36%, usługi w zakresie oczyszczania ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną spadły o 2,16%, natomiast ilość ścieków dowożonych zwiększyła się o 28,4% co świadczy o tym, że poziom planowanych przychodów jest wartością zmienną.

W roku 2023 udało się zrealizować następujące inwestycje i remonty:

- bieżące remonty i naprawy ciągnika Ursus – 4 544,34 zł,
- remont pomp z przydomowych i sieciowych przepompowni ścieków – 41 100,58 zł,
- remonty na oczyszczalni ścieków – 10 213,90 zł.
- remonty na wodociągach – 44 225,56 zł.

- wymiana wodomierzy – 21 370,49 zł.

Inne obligatoryjne koszty poniesione w 2023 roku:

- opłaty za pobór wód podziemnych i odprowadzenie ścieków z oczyszczalni i popłuczyn ze stacji wodociągowych opłacane do PGW Wody Polskie – 65 068,00 zł,

- opłaty za eksploatację sieci umieszczonych w drogach powiatowych i wojewódzkich odprowadzane – 46 882,00 zł.

- leasing ciągnika Zetor Proxima HS120 – 37 909,66 zł.

- opracowania analiz ryzyka ujęć oraz operatów wodnoprawnych – 18 738,56 zł.

- aktualizacje programów i opieka autorska – 20 021,49 zł.

- badania laboratoryjne wody i ścieków – 19 731,71 zł.

Mieszkańcy gminy

Na początku roku 2023 r. liczba mieszkańców w gminie Branice wynosiła 5954 osób, natomiast już na koniec roku 5844 osób, w tym 2952 kobiet.

W 2023 r. narodziło się w gminie Branice 29 dzieci, a zmarło 118 osób.

Ochrona zdrowia

W 2023 roku 18 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki uzyskane przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń w 2023 r. to kwota 103.482,96 zł.

Z tzw. funduszu korkowego sfinansowane zostały w 2023 r. następujące wydatki:

- wynagrodzenie członków komisji alkoholowej oraz pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci – 107.897,39 zł.

- badania psychiatryczne, psychologiczne, wydawanie opinii w sprawie kierowania na leczenie odwykowe – 518,24 zł;

- opłaty sądowe – 2.690,20 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Branicach jest zespołem interdyscyplinarnym. Wszystkie sprawy bieżące są rozpatrywane w składzie czterech członków komisji: funkcjonariusz służby więziennej, dzielnicowy policji, nauczyciel i pracownik socjalny OPS.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 23 spotkania, przeprowadziła 13 rozmów interwencyjno-motywujących do podjęcia leczenia odwykowego. Łącznie wystosowała 27 wezwań, 7 skierowań na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie leczenia odwykowego, 7 wniosków do Sądu Rejonowego w Głubczycach o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego. Dokonano 16 skierowań do Ośrodka Terapii Uzależnień, jednocześnie dokonując stały nadzór nad postępami terapii ambulatoryjnej oraz stacjonarnej. Opracowano projekt Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na lata 2023 – 2026.

Na terenie gminy Branice funkcjonował w 2023 r. Ośrodek Zdrowia „Zdrowie Rodziny” w miejscowościach Branice i Włodzienin, 4 filie Domu Pomocy Społecznej w Klisinie w miejscowościach: Bliszczyce, Branice, Boboluszki i Dzbańce-Osiedle, Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej w Branicach oraz Specjalistyczny Szpital im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach.

W gminie w 2023 r. funkcjonowała 1 apteka i 1 punkt apteczny.

Pomoc społeczna

Zadania zlecone realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej to:

- wypłata świadczeń wychowawczych: liczba osób 1, liczba świadczeń 18, świadczenia wypłacone 8.675,98 zł., koszt obsługi 200,00 zł.;
- zasiłki rodzinne: liczba osób 519, liczba świadczeń 5.508, kwota 1.911.375,74 zł.,
- fundusz alimentacyjny: liczba osób 24, liczba świadczeń 239, kwota 111.886,47 zł.,
- ubezpieczenia społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych: liczba świadczeń 225, liczba osób 22, kwota 139.822,00 zł.,
- ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego: liczba osób 16, liczba świadczeń 167, kwota 33.623,00 zł.;

Ponadto gmina otrzymała z budżetu państwa dofinansowanie do zadań własnych:

1. zasiłki okresowe: liczba osób 68, liczba świadczeń 530, kwota 218.708,00 zł.;
2. zasiłki stałe: liczba osób 33, liczba świadczeń 319, kwota 193.123,00 zł.;
3. dożywianie: liczba osób 180, liczba świadczeń 3581, kwota 370.074,00 zł.

W związku z ograniczoną ilością środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej wskazane jest pozyskiwanie funduszy z zewnętrznych źródeł, do których należą między innymi fundusze strukturalne oraz środki krajowe. W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach realizował 2 projekty ze środków zewnętrznych.

W 2023 roku realizowano projekt pn.: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 dofinansowany przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program ten został opracowany w celu dalszego rozwoju usług asystencji osobistej w Gminie Branice. Całkowity koszt realizacji projektu to: 178 856,34 zł. Okres realizacji projektu: 01.01.2023 r. - 31.12.2023 r. W ramach realizacji w/w programu zatrudniono na umowę zlecenie 2 osoby świadczące usługi osobistego asystenta osoby niepełnosprawnej, które świadczyły usługi wsparcia dla 14 osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W 2023 r. ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich wyniosła 4367 godzin i 30 minut.

Celem głównym programu jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych m.in. poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, wsparcie osób niepełnosprawnych oraz zapewnienie pomocy adekwatnej do ich potrzeb, a także dofinansowanie jednostek samorządu terytorialnego w ramach realizowanych zadań mających na celu wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

W 2023 r. roku realizowano także rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.” dofinansowany z Funduszu Pracy. Program ten został opracowany w celu dalszego rozwoju usług wsparcia asystenta rodziny w Gminie Branice. Kwota dofinansowania wyniosła: 2164,78 zł. Okres realizacji projektu: 01.11.2023 r. – 31.12.2023 r. W ramach realizacji programu dofinansowano koszty zatrudnienia oraz dodatki do wynagrodzenia 1 asystenta rodziny zatrudnionego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Branicach. W 2023 r. asystent rodziny swoim wsparciem objął 6 rodzin, w tym 11 dzieci.

Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

W 2023 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 43.702,29 zł, których beneficjentami były 24 osoby.

Mienie komunalne

I. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności.

1. Grunty o łącznej wartości księgowej 1.813.439,63 zł i ogólnej powierzchni 488,6282 ha

Na ten stan składają się:

- 1) grunty stanowiące własność – 479,3923 ha,
- 2) grunty stanowiące własność Gminy a przekazane w użytkowanie wieczyste – 3,7605 ha,
- 3) grunty stanowiące własność Gminy a przekazane w trwały zarząd – 5,4754 ha.

2. Budynki i lokale o łącznej wartości księgowej 16.795.624,93 zł

1) Budynki i lokale obejmują:

- a) Centrum Aktywizacji Społeczno - Gospodarczej w Branicach,
  - b) budynki OSP Bliszczyce, Branice, Jakubowice, Lewice, Turków, Wiechowice, Włodzienin, Wódka i Wysoka,
  - c) świetlice wiejskie w Bliszczycach, Boboluszkach, Branicach, Dzbańcach, Jakubowicach, Jędrychowicach, Gródczanach, Lewicach, Niekazanicach, Posucicach, Uciechowicach, Wiechowicach, Włodzieninie, Włodzieninie- Kolonii, Wódce i Wysokiej,
  - d) budynek Urzędu Gminy,
  - e) Stadion w Branicach,
  - f) Dom Kultury „Wersalka”,
  - g) Zakład Aktywności Zawodowej w Lewicach,
  - h) budynek po byłej Szkole Podstawowej w Bliszczycach,
  - i) 58 mieszkań komunalnych,
  - j) 6 lokali mieszkalnych- socjalnych,
  - k) 4 garaże w Branicach,
  - l) budynek użyteczności publicznej „Stodoła” z częścią przeznaczoną na szatnie sportowe w miejscowości Branice
- 2) Budynki będące mieniem Gminnym nie posiadające znacznej wartości:
- a) spichlerz Jakubowice (do remontu).
- 3) Budynki i budowle łącznie z wyposażeniem będące w administrowaniu szkół i przedszkoli:
- a) Szkoła Podstawowa w Branicach – 8.411.261,38 zł,
  - b) Zespół Szkolno - Przedszkolny we Włodzieninie – 3.140.012,06 zł,

c) Publiczne Przedszkole w Branicach z oddziałami w Bliszczycach i Wysokiej – 759.419,25 zł.

3. Obiekty inżynierii lądowej i wodnej o łącznej wartości księgowej 33.377.557,44 zł

Obiekty inżynierii lądowej i wodnej obejmują:

- 1) drogi o łącznej pow. 323,8679 ha,
- 2) rowy o łącznej pow. 30,6622 ha,
- 3) kanalizacja,
- 4) wodociąg,
- 5) basen,
- 6) stadion,
- 7) Park Branice,
- 8) boiska sportowe,
- 9) place zabaw,
- 10) parkingi,
- 11) parkowe miejsca spotkań,
- 12) Otwarta Strefa Aktywności.

II. Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach.

1. 1120 udziałów w spółce PKS Głubczyce o łącznej wartości - 56 000,00 zł

III. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie określonym w pkt. 1 i 2 od dnia złożenia poprzedniej deklaracji:

1. Sprzedano grunty o łącznej powierzchni 0,8132 ha:

- 1) 1 działkę zabudowaną budynkiem niemieszkalnym o powierzchni 0,0461 ha,
- 2) 8 działek pod budowę mieszkaniową o łącznej powierzchni 0,7671 ha,

2. Nieruchomości nabyte o łącznej powierzchni 0,6638 ha:

- 1) dz. 1038/1 Branice o powierzchni 0,3933
- 2) dz.190/13 Branice o powierzchni 0,0015 ha
- 3) dz. 187/5 Branice o powierzchni 0,0544 ha

- 4) dz. 241/3 Branice o powierzchni 0,0190 ha
- 5) dz. 10/2 Wysoka o powierzchni 0,0060 ha
- 6) dz. 10/3 Wysoka o powierzchni 0,0579 ha
- 7) dz. 10/4 Wysoka o powierzchni 0,0528 ha
- 8) dz. 81/9 Wysoka o powierzchni 0,0323 ha
- 9) dz. 103/1 Wysoka o powierzchni 0,0279 ha
- 10) dz. 82/1 Wysoka o powierzchni 0,0187 ha

3. Przyjęto efekt inwestorski na który składa się między innymi :

- 1) Wymiana instalacji C.O i zakup kotła gazowego w lokalu mieszkalnym przy ul. Szkolnej 2a – 16.840,51 zł
- 2) Remont budynku Urzędu Gminy - 126.831,13 zł
- 3) Termomodernizacja SP Branice –2.619.317,20zł
- 4) Przebudowa drogi dojazdowej ul. Grunwaldzka – 375.055,01 zł
- 5) Wykonanie modernizacji drogi przy ul. Młyńskiej w Branicach – 73.000,00 zł
- 6) Doposażenie placu zabaw w Branicach 20.035,64 zł
- 7) Modernizacja budynku STODOŁA – 32.445,89 zł
- 8) Modernizacja budynku sportowego Wysoka – 31.112,90 zł
- 9) Monitoring Skatepark – 11.961,00 zł
- 10) Zakup i montaż klimatyzacji w budynku STODOŁA – 21.156,00 zł
- 11) Wymiana pokrycia dachowego w świetlicy w Uciechowicach – 14.593,69 zł
- 12) Modernizacja świetlicy Jędrychowice – 8.536,59 zł
- 13) Modernizacja świetlicy Włodzienin – 10.187,74 zł
- 14) Modernizacja świetlicy Wiechowice – 13.352,35 zł
- 15) Remont chodnika gminnego w Dzierżkowicach – 7.600,00 zł
- 16) Zakup iluminacji świetlnych – 22.868,16 zł
- 17) Zakup sprzętu koszącego – traktorka – 14.999,00 zł.
- 18) Zakup ciągnika rolniczego (traktorka) – 158.670,00 zł,
- 19) Zakup odśnieżarki – 9.998,99 zł,

IV. Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych oraz wykonywania posiadania.

Dochody Gminy Branice z tytułu prawa własności:

- 1) wpływy z opłat za wieczyste użytkowania gruntów – 2.918,64 zł
- 2) wpływy z dzierżaw gruntów – 51.909,39 zł
- 3) czynsz za najem lokali mieszkalnych, garaży, komórek i lokali użytkowych – 494.084,32 zł
- 4) dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych – 399.676,40 zł
- 5) dochody z wynajmu świetlic wiejskich – 29.264,01 zł

Sprawy obywatelskie

Do urzędu wpłynęło w 2023 r. 59 wniosków o udostępnienie informacji publicznej na które udzielono odpowiedzi. Wpłynęły 6 petycji.

W 2023 r. we wszystkich miejscowościach na terenie gminy Branice odbyły się zebrania wiejskie dotyczące funduszu sołectkiego. Wszystkie miejscowości złożyły do końca września 2023 r. wnioski o przyznanie środków z funduszu sołectkiego na rok 2024.

Edukacja

W Gminie Branice do 31.08.2023 r. funkcjonowały 2 samodzielne szkoły podstawowe oraz 2 samodzielne przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Branice, natomiast od 01.09.2023 r. Szkoła Podstawowa we Włodzieninie oraz Publiczne Przedszkole we Włodzieninie weszły w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego. Ponadto na terenie gminy znajduje się Katolickie Przedszkole Sióstr Maryi Niepokalanej im. Jana Pawła II w Branicach, prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej. Na dzień 30 września 2023 r. liczba uczniów szkół podstawowych wynosiła 407, a do przedszkoli (*łącznie z przedszkolem prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej*) uczęszczało 212 dzieci.

W gminie funkcjonują także: Gminny Żłobek w Branicach oraz Katolicki Żłobek Sióstr Maryi Niepokalanej im. Jana Pawła II w Branicach, do których na dzień 30 września 2023 r. uczęszczało 40 dzieci.

Wydatki gminy na oświatę oraz opiekę nad dziećmi do lat 3 z podziałem na poszczególne placówki wyniosły:

- 1) Szkoła Podstawowa w Branicach – 4.681.819,96 zł.
- 2) Zespół Szkolno-Przedszkolny we Włodzieninie – 3.744.713,56 zł.
- 3) Publiczne Przedszkole w Branicach - - 1.345.379,24 zł.;
- 4) Żłobek Gminny w Branicach – 191.661.79 zł.
- 5) Katolickie Przedszkole Sióstr Maryi Niepokalanej – 574.341,80 zł.
- 6) Katolicki Żłobek Sióstr Maryi Niepokalanej – 79.200,00 zł.

Poniżej tabela przedstawiająca ilość zatrudnionych nauczycieli we wszystkich placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Branice (stan na 30 września 2023 r.):

Placówki oświatowe	SP Branice	ZSP Włodzienin	Przedszkole Branice	Łącznie
Zatrudnienie w pełnym wymiarze (liczba osób)	27	20	5	52
Zatrudnienie w niepełnym wymiarze (liczba osób)	2	3	2	7
Razem liczba osób zatrudnionych	29	23	7	59

W ramach pomocy materialnej dla uczniów wypłacone zostały 24 (11 w 1-szym półroczu, 13 w 2-gim półroczu) stypendia o charakterze socjalnym w wysokości 17.714,53 zł.. Wypłacano 1 zasiłek szkolny w kwocie 620,00 zł.

Biblioteka

Gminna Biblioteka Publiczna w Branicach jest samodzielną jednostką organizacyjną gminy wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury. Biblioteka działa na mocy Ustawy o bibliotekach z dnia 27.06.1997 roku, Ustawy z dnia 25.10.1995 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz statutu nadanego przez organizatora.

Działalność Biblioteki skupia się przede wszystkim na podstawowych działaniach z zakresu gromadzenia, opracowywania, selekcji, przechowywania oraz udostępniania zbiorów. Podejmowane są również działania na rzecz aktywizacji dzieci i młodzieży. Kolejny rok Biblioteka bierze udział w programie Instytutu Książki „Mała książka-Wielki człowiek”.

Program ten w swoim założeniu ma na celu zachęcić dzieci w wieku przedszkolnym do wizyt w bibliotece, nauce samodzielnego podejmowania decyzji w wyborze książek oraz nauce ogólnych zasad obowiązujących w placówce.

W ramach zajęć bibliotecznych oraz Tygodnia Bibliotek GBP odwiedzili uczniowie z SP Branice. W trakcie tych zajęć uczestnicy dowiedzieli się jak funkcjonuje biblioteka, poznali księgozbiór i jego układ oraz wzięli udział w ćwiczeniach na spostrzegawczość i znajomość literatury dla dzieci i młodzieży. W bibliotece przeprowadzone zostały cztery lekcje biblioteczne i wzięło w nich udział 72 osoby.

W ramach programu „Zaczytane polskie” zaprosiliśmy na spotkanie autorskie pisarkę Roksanę Jędrzejewską-Wróbel. Autorka książek dla dzieci o ryjówce Florce oraz laureatka wielu nagród literackich, tym razem opowiedziała o swojej książce dla młodzieży „Stan splątania”. W powieści tej poruszone zostały tematy tak ważne dla dzisiejszych nastolatków: depresja, zawyżone wymagania, brak czasu dla siebie i wiele innych. Spotkanie zostało przeprowadzone w Zespole Szkolno-Przedszkolnym we Włodzieninie z klasami siódmą i ósmą w liczbie 36 dzieci.

Kolejne spotkanie z ramach „Zaczytane polskie” odbyło się z gościem specjalnym Andrzejem Grabowski. Ten aktor teatralny, filmowy, dubbingowy oraz autor książki „Jestem jak motyl” opowiadał o kulisach swojej pracy aktorskiej, pisaniu książki i podróżach. W wydarzeniu wzięło udział 95 uczestników.

Biblioteka posiada konto na portalu Facebook, gdzie zamieszczane są informacje dotyczące Biblioteki.

Na potrzeby Biblioteki program biblioteczny MATEUSZ wraz z programem do opracowania zbiorów KASIA. Jest on konsekwentnie uzupełniany o kolejne pozycje z księgozbioru.

W ramach wyposażania Biblioteki zostały zakupione nowe regały biblioteczne, zastępujące stare – nie spełniające norm bibliotecznych.

ZBIORY:

Księgozbiór GBP jest na bieżąco wzbogacany i aktualizowany przez systematyczny zakup ze środków budżetowych oraz darów. W 2023 roku zostało zakupionych 510 woluminów na kwotę 14.582,11 zł. Ogólny stan księgozbioru na dzień 31.12.2023 r wynosił 14414 wol. Największą liczbę zbiorów stanowi literatura beletrystyczna, następnie książki dla dzieci i

młodzieży oraz księgozbiór popularno-naukowy z różnych dziedzin wiedzy.

CZYTELNICY:

W 2023 r. zarejestrowano 195 osób. W porównaniu do roku poprzedniego liczba czytelników zwiększyła się tylko o 1 i utrzymuje się na tym samym poziomie. Zwiększa się ilość dzieci zapisywanych do biblioteki i regularnie z niej korzystających.

Najliczniejszą grupę czytelników stanowią osoby dorosłe w przedziale 45-60 lat oraz czytelnicy powyżej sześćdziesiątego roku życia. Rejestruje się również większą liczbę dzieci w wieku przedszkolnym. Najmniejszą grupę czytelników nadal stanowi młodzież w wieku 16-19 lat oraz osoby w wieku 20-24 lat. Zarejestrowana jest również czytelniczka mająca problemy ze zdrowiem, do której książki są dowożone do domu, dzięki uprzejmości pani sołtys z miejscowości, w której mieszka.

WYPOŻYCZENIA KSIĘGOZBIORU:

W 2023 roku czytelnicy wypożyczyli łącznie 4090 woluminów a liczba odwiedzin wynosiła 1376 osób. Duża część czytelników, zwłaszcza w wieku powyżej sześćdziesiątego roku życia wypożycza większość ilość w czasie jednej wizyty, ze względu na stan zdrowia oraz ograniczoną możliwość dojazdu do Biblioteki.

Przedsiębiorcy

W 2023 r. wpisało się do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej ok. 12 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z terenu gminy Branice, zawiesiło działalność ok. 15 osób, wykreśliło działalność ok. 11 osób, wznowiło działalność ok. 4 osoby.

Stan wpisów w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej na koniec 2023 r. to ok. 160 przedsiębiorców.

Ochrona środowiska

W 2022 roku na terenie gminy Branice nie istniało legalnie działające wysypisko odpadów komunalnych.

JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Gmina Branice pod względem czystości powietrza należy do III klasy (najwyższa klasa czystości) we wszystkich ocenianych parametrach. Niewielkie zanieczyszczenia (poniżej dopuszczalnych) pochodzą z pieców grzewczych opalanych węglem.

Do źródeł niskiej emisji należy zaliczyć przede wszystkim indywidualne posesje, w których występuje opalanie węglowe, punkty usługowe i handlowe. Ze względu na dużą ilość tego typu źródeł emisji nie jest możliwe monitorowanie każdego z nich, a tym samym określenie dokładnej ilości dostających się z nich do atmosfery zanieczyszczeń. Rzeczywista emisja zanieczyszczeń z jednego źródła może się różnić w zależności od: spalania węgla o różnej kaloryczności, opalania mieszkań drewnem, spalanie w domowych piecach części odpadów.

Poza emisją zanieczyszczeń typowych przy spalaniu tradycyjnych paliw, duży problem stanowi spalanie w paleniskach domowych materiałów takich jak opakowania z powłoką aluminiową, butelki PET, powodujących emisję substancji specyficznych do powietrza.

W 2021 r. Gmina dokonała zakupu systemu pomiarowego jakości powietrza.

SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI W ROKU 2023

W Gminie Branice właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości porządku na terenie nieruchomości poprzez m.in. gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych, oddzielne i gromadzenie ścieków bytowych; prowadzenie selektywnego zbierania odpadów w podziale na co najmniej następujące frakcje: odpady nie-segregowane (zmieszane), popioły z palenisk, leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i remontowych, zużytych opon, odpadów zielonych, papieru i tektury, szkła, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych, metali, odpadów ulegających biodegradacji i przekazywania odpadów podmiotowi uprawnionemu do odbioru, w terminach

wyznaczonych. Mieszkańcy zobowiązani są także do umieszczania w odrębnym worku lub pojemniku odpadów nadających się do odzysku; poddawania procesowi kompostowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z przeznaczeniem do własnego wykorzystania, a w przypadku braku takiej możliwości gromadzenia odpadów biodegradowalnych w pojemniku lub worku przeznaczonym do składowania takich odpadów oraz oddawanie ich podmiotowi odbierającemu odpady.

Gmina Branice zapewnia utrzymanie czystości i porządku na swoim terenie przez wyposażenie nieruchomości zamieszkałych w pojemniki i worki do zbierania odpadów. Właściciel nieruchomości zapewnia utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości poprzez utrzymywanie pojemników służących do zbierania odpadów w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Właściciel nieruchomości zapewnia również utrzymanie czystości i porządku na jej terenie przez dostosowanie wielkości zbiornika bezodpływowego do ilości osób stale lub czasowo przebywających na jej terenie, w taki sposób by opróżnianie było konieczne nie częściej niż raz w tygodniu bez dopuszczenia do przepełnienia; podobnie przepustowość przydomowej oczyszczalni ścieków.

W Gminie Branice w roku 2023 odbiorem odpadów zajmowała się następujące przedsiębiorstwo: Naprzód, Sp. z o.o., ul. Raciborska 144B, 44-280 Rydułtowy.

Z terenu Gminy Branice w roku 2023 r. odebrano odpady o kodach:

Rodzaje zebranych odpadów

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Ilość odpadów w Mg
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	1587,04
15 01 07	Opakowania ze szkła	77,40
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	43,16
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	162,99
20 01 99	Inne frakcje zbierane w sposób	384,42

	selektywny	
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,34
16 01 03	Zużyte opony	1,1
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	245,35
20 01 01	Papier i tektura	1,84
20 01 02	Szkło	1,53
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	21,34
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,69

Rodzaje zebranych odpadów z PSZOK w Wysokiej

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Ilość odpadów w Mg
20 01 10	Odzież	0,88
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,10
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	12,36
16 01 03	Zużyte opony	1,40
17 01 07	Zmieszane odpady budowlane	17,78
10 01 32	Leki i inne niż wymienione w 20 01 31	0,10
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,38

AZBEST

Zgodnie z umową dotacji nr 96/2023/G-05/OZ-ZOA/D z dnia 30.03.2023 roku zawartą z WFOŚiGW w Opolu Gmina Branice uzyskała środki w wysokości 61.256,40 zł. na dofinansowanie zadania pn: **"Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Branice w roku 2023"**.

Celem dotacji jest udzielenie beneficjentom końcowym dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnym programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.

Kwota dofinansowania przedsięwzięcia wynosi:

- 1) 50% kosztów kwalifikowanych ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – 30.628,20 zł
- 2) 50% kosztów kwalifikowanych dotacja ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu – 30.628,20 zł
- 3) koszty beneficjenta to wysokość - 10.596,00 zł.

Całkowita wartość zadania wynosi: 71.852,40 zł.

Dzięki dofinansowaniu osiągnięto efekt rzeczowy i ekologiczny w postaci unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest.

DOTACJE DO WYMIANY KOTŁÓW

W 2023 roku dotację z budżetu Gminy do wymiany kotła c.o. otrzymało 18 właścicieli nieruchomości. W sumie z budżetu gminy wypłacono 90.500,00 zł. dotacji.

DOTACJE DO PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

W 2023 roku dotację z budżetu Gminy w zakresie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków otrzymało 2 właścicieli nieruchomości. W sumie z budżetu gminy wypłacono 6.000,00 zł dotacji.

Zastępca Wójta
Gminy Branice

Katarzyna Herbut